

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

Uwagi, postulaty, propozycje dotyczące współpracy międzyoperatorskiej - sieć POPC

Warszawa, 24 marca 2021

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

**Zagadnienia związane z opłatami
dot. świadczenia usług telekomunikacyjnych**

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Kontrola cen

- Uwaga: proces kontroli cen ofert hurtowych OSD, zdaniem OK jest nieprzejrzysty, ponieważ nie ma procedury, w której OK mogliby uczestniczyć na zasadzie strony oraz nie są znane kryteria weryfikacji wysokości opłat usług hurtowych OSD.
- Propozycja: wprowadzenia przez UKE oraz CPPC własnego modelu kalkulacji kosztów bottom-up LRIC świadczenia usług hurtowych przez OSD. Zastosowanie modelu teoretycznego bottom-up LRIC powinno zostać uzupełnione poprzez dodatkowe metody kontroli tj. analizę porównawczą oraz metodę „retail minus”.
- Postulat: ustalanie cen w oparciu o koszty uwzględniające wynagrodzenie dla operatora OSD, zawierających poziom marży pozwalający na działanie OK na rynku detalicznym.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Nieproporcjonalny poziom cen

- Uwaga: ceny usług hurtowych są na poziomie nieproporcjonalnym do poziomu cen usług detalicznych, oferowanych na tej samej sieci przez OSD, którzy świadczą jednocześnie usługi hurtowe i detaliczne.
- Propozycja: bieżąca weryfikacja i w uzasadnionych przypadkach redukcja poziomu cen ofert hurtowych w porównaniu do cen detalicznych, oferowanych na rynku telekomunikacyjnym, co w szczególności dotyczy zintegrowanych OSD. Weryfikacja powinna zostać uzupełniona o analizę kosztów świadczenia usług przez OSD w oparciu o model bottom-up LRIC.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Wymagania wobec OSD dot. znaczącego obniżenia cen hurtowych

- Uwaga: propozycja wdrożenia nowego modelu kosztowego bottom-up dla infrastruktury światłowodowej, zdaniem niektórych OSD jest problematyczna, ponieważ może powodować obniżenie cen hurtowych i detalicznych w stosunku do cen obowiązujących na innych, bardziej konkurencyjnych obszarach, przez co będzie pośrednio wpływać na rynki konkurencyjne oraz prowadzić do sytuacji, w których inwestycje komercyjne będą coraz mniej opłacalne dla operatorów.
- Propozycja: Prezes UKE, zatwierdzając oferty hurtowe beneficjentów, nie powinien kierować się jedynie testem MS, ale również weryfikować ceny hurtowe pod względem ich relacji do cen regulowanych, zatwierdzonych w ramowej ofercie regulowanej SOR.

Wymagania wobec OSD dot. ujednoczenia wysokości opłat za dostęp hurtowy

- Uwaga: zmiana opłat na etapie prowadzenia działalności przez OSD może negatywnie wpłynąć na działalność operatora, a w skrajnej sytuacji może wpłynąć na brak możliwości utrzymania projektu ze względu na lukę finansową spowodowaną obniżką opłat za hurtowe usługi telekomunikacyjne.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Potrzeba zgłoszona przez OK dot. wprowadzenia czasowych promocji w zakresie cenowych warunków dostępu hurtowego w celu zachęcenia małych operatorów telekomunikacyjnych do korzystania z usług dostępu hurtowego

- Uwaga: elastyczne narzędzie (cennik promocyjny) pozwala operatorom OSD interweniować w sytuacjach, w których obserwuje się, że warunki cenowe uniemożliwiają OK wykreowanie detalicznej oferty telekomunikacyjnej atrakcyjnej dla abonentów. Rozwiązanie te w znaczący sposób zwiększa dostępność sieci POPC dla operatorów OK.
- Uwaga: dedykowanie ofert promocyjnych tylko do „małych” OK jest sprzeczne z wypełnianiem przez OSD zasady niedyskryminacji. OSD implementujący cennik promocyjny, powinien kierować go do wszystkich OK.

**Zagadnienia związane z procesami
dot. współpracy międzyoperatorskiej**

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Usługa BSA (FTTH)

- Uwaga: oferowanie przez niektórych OSD niekompletnej usługi BSA w ramach oferty hurtowej, OK są zobowiązani do korzystania z dodatkowych ofert komercyjnych.
- Postulat: objęcie zakresem otwartego dostępu usługi BSA rozumianej jako usługa end-to-end, w ramach której OSD świadczy także usługi dodatkowe jak np. realizacja przyłącza telekomunikacyjnego, zapewnienie, a następnie odbiór od użytkownika końcowego wszystkich urządzeń (w tym CPE i ONT).
- Postulat: stosowanie przez OSD zbliżonych jakościowo usług hurtowych BSA (FTTH), które pozwolą uzyskać porównywalną jakość usług detalicznych na pozostałych obszarach kraju. Dzięki temu OK, którzy dążą do unifikacji ofert detalicznych na obszarach POPC, będą mogli optymalizować własne koszty, obniżając ceny dla użytkowników końcowych.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających Budowa i utrzymanie lokalnej pętli światłowodowej

- Uwaga: usługa „budowa LPŚ” jest istotnym elementem dla zapewnienia zasady otwartej sieci, ponieważ:
 - może być wykorzystana przez operatora OSD prowadzącego jednocześnie działalność hurtową i detaliczną,
 - bez budowy i utrzymania lokalnej pętli światłowodowej nie ma możliwości realizacji usługi BSA (FTTH),
 - wszelkie ograniczenia w realizacji tej usługi będą bezpośrednio dotykały użytkownika końcowego, który udostępnia nieruchomości do jej realizacji,
 - na obszarach o niskiej rentowności, tylko operator OSD działający lokalnie, jest w stanie zrealizować tę usługę po najniższym koszcie jednostkowym. Żaden operator OK nie zbuduje własnej alternatywnej sieci instalatorów, która będzie zdolna do realizacji usługi „budowa LPŚ” na podobnym poziomie.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających System wymiany komunikatów w procesowych API

- Postulat: rozważenie dwóch modeli współpracy PLI CBD:
 - PLI CBD zaimplementuje współużytkowany serwis (mediatora), albo
 - PLI CBD wypracuje standard komunikacji i specyfikację, która ma być użytkowana w modelu peer-to-peer (oparty o interfejs API TM Forum) i akceptowana przez operatorów OSD i OK.

Rola PLI CBD sprowadzałaby się do kontroli i monitoringu utrzymania standardu komunikacji, który stosują operatorzy. W ramach tego modelu część komunikatów wymienianych między operatorami w oparciu o interfejs API dodatkowo mogłaby być przesyłana do PLI CBD dla celów statystycznych i kontrolnych, aby móc właściwie oceniać realizację ostatecznego proces ZDI przez operatorów.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Integracja obsługi zamówień, w tym zapewnienie wsparcia OK we wdrożeniu rozwiązań teleinformatycznych

- Uwaga: funkcjonowanie różnych systemów obsługi zamówień skutkuje koniecznością poniesienia dodatkowych i istotnych kosztów na implementowanie własnych systemów OK do systemów OSD.
Postulat: zobowiązanie OSD do zapewnienia bezpłatnego wsparcia przy implementacji modelu automatycznego lub też wprowadzenie jednego, otwartego standardu informatycznego takich zamówień dla wszystkich lub przynajmniej największych sieci POPC.

Stosowanie procesu uruchomienia punktu styku (PDU) bez precyzyjnie określonych terminów uruchomienia PDU

- Uwaga: długotrwały proces realizacji zamówień na punkty styku – PDU wpływa na ograniczenie konkurencji między operatorami OK i OSD na danym obszarze świadczenia usług.
- Postulat: weryfikacja ofert hurtowych pod kątem procesu uruchomienia punktu styku (PDU), a w uzasadnionych przypadkach wprowadzenie zapisów określających terminów uruchomienia PDU.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Prognozy związane z realizacją Sieci POPC

- Uwaga: występowanie istotnych rozbieżności w prognozach OSD dotyczących punktów adresowych planowanych do objęcia zasięgiem sieci, przedstawionych jako punkty adresowe, w których OK będą mogli świadczyć usługi detaliczne. Rozbieżności te utrudniają planowanie sprzedaży usług telekomunikacyjnych i wiążą się z dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez OK.
- Postulat: ujednolicenie standardu, częstotliwości i sposobu prognozowania realizacji Sieci POPC.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Wdrożenie jednego wspólnego systemu komunikacji API zgodne ze standardem TMF

- Uwaga: wdrożenia jednego wspólnego systemu komunikacji API zgodnego ze standardem TMF będzie generować zbyt wysokie koszty ponoszone przez OSD. Większość OSD wdrożyła systemy do obsługi operatorów OK.

Lokalizacja PDU / ograniczenie, limitowanie liczby PDU przez beneficjentów POPC

- Uwaga: w odpowiedzi na zastrzeżenia operatorów OK dot. lokalizacji PDU, operatorzy OSD uważają, że na obecnym etapie realizacji projektów POPC nie powinny być narzucane specyficzne zasady dot. realizacji PDU BSA.

Wskaźniki KPI

- Uwaga: w odpowiedzi na postulat operatorów OK dot. ujednoczenia KPI, operatorzy OSD uważają, że stosowanie różnych progów KPI związana jest m.in. ze specyfiką danej organizacji, rodzajem obszarów interwencji POPC, itp. Próba ujednoczenia wskaźników KPI może przełożyć się na zaburzenie prawidłowego działania OSD i świadczenia hurtowych usług telekomunikacyjnych.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Realizacja usługi BSA w formie usługi end-to-end

- Uwaga: na operatorach OSD nie powinien ciążyć obowiązek (działalność nie powinna być regulowana) realizacji niestandardowego łącza abonenckiego, instalacji CPE oraz innych urządzeń abonenckich związanych ze świadczeniem detalicznych usług telekomunikacyjnych, uruchamiania detalicznych usług telekomunikacyjnych, zawierania umów dotyczących świadczenia detalicznych usług telekomunikacyjnych. Takie działania OSD powinien móc realizować dobrowolnie w ramach działalności komercyjnej.

Proces prognozowania usług hurtowych

- Uwaga: w odpowiedzi na postulat operatorów OK dot. weryfikacji zasadności utrzymania prognoz na usługi w ramach oferty hurtowej, operatorzy OSD wskazują, że utrzymanie prognoz jest niezbędne w celu zapewnienia możliwości OSD prawidłowego uruchamiania usług LLU i BSA ETH.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Zaobserwowana tendencja do wprowadzania mechanizmów umożliwiających automatyczne zmiany profili usługi BSA

Uwaga: zdaniem niektórych operatorów OSD, operatorzy OK powinni mieć zagwarantowaną możliwość świadczenia usługi o określonej opcji przepustowości w związku z rozpoczęciem świadczenia przez OSD hurtowej usługi telekomunikacyjnej. W przypadku konieczności zmiany opcji przepustowości w umowie ramowej, zapisy zmienionej umowy miałyby zastosowanie do nowych zamówień. Natomiast w przypadku hurtowych usług telekomunikacyjnych, których świadczenie zostało rozpoczęte przed zmianą opcji przepustowości w umowie ramowej, OK deklarowałby OSD termin zakończenia kontraktów z abonentami i po ich zakończeniu hurtowa usługa telekomunikacyjna byłaby migrowana na wskazaną przez OK usługę o opcji przepustowości dostępnej w zmodyfikowanej umowie ramowej.

Zagadnienia ogólne

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Kontrola realizacji zasady otwartej sieci

– Postulaty odnoszące się do:

- umożliwienia operatorom OK uczestnictwa w procesie przyjmowania projektu zmian oferty ramowej operatorów OSD,
- przyjmowanie przez Prezesa UKE wniosków operatorów OK o zmianę oferty ramowej operatora OSD i następnie procedowanie ich w tej samej procedurze co wnioski operatorów OSD,
- ujednoczenie warunków dostępu telekomunikacyjnego pomiędzy operatorami OSD, punktem odniesienia mogłaby być oferta najbardziej konkurencyjnego operatora OSD,
- wdrożenie modelu kalkulacji kosztów bottom-up LIRC dla usługi hurtowych operatorów OSD,
- wdrożenie systemu wskaźników KPI opisujących bieżący sposób realizowanych obowiązków przez operatorów OSD, które publikowane byłyby w regularnych odstępach czasu.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Zasada niedyskryminacji

- Uwaga: kluczowe jest stosowanie tych samych warunków dostępu telekomunikacyjnego między operatorami OK a także pomiędzy operatorami OK oraz działalnością detaliczną operatora OSD.
- Postulat: wprowadzenie procesu kontroli przepływu informacji u operatora OSD: od momentu identyfikacji adresu zakończenia sieci do inwestycji, do momentu publikacji adresu planowanego/gotowego do realizacji usługi detalicznej. Wprowadzenie rejestrowania i monitorowania wskaźników KPI opisujących realizację procesów dostępu telekomunikacyjnego, a następnie porównywanie ich z działalnością innych operatorów OSD.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Otwarty proces konsultacji

- Postulat: wprowadzenie postępowania konsultacyjnego uwzględniającego OK lub przynajmniej publikacja ofert hurtowych, planowanych do zatwierdzenia przez Prezesa UKE co najmniej na 30 dni przed ich planowanym przyjęciem.

Otwarty dostęp hurtowy po upływie podstawowego 7 letniego okresu

- Postulat: ogłoszenie stanowiska Prezesa UKE dotyczącego nałożenia zobowiązań dotyczących dostępu do sieci POPC z uwzględnieniem prognozowanych wskaźników (zwłaszcza wskaźnika udziału w rynku poszczególnych OK, w szczególności własnego przedsiębiorstwa OSD) zgodnie z ramami regulacyjnymi sieci i usług łączności elektronicznej.
Zobowiązanie OSD w ofertach hurtowych do zaoferowania na co najmniej 24 miesiące przed końcem 7-letnie okresu, nowych warunków komercyjnych, dając OK czas na reakcję.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Automatyczna zmiana ofert hurtowych

- Postulat: weryfikacja ofert hurtowych pod kątem możliwości zmiany cen, a w tych przypadkach gdy jest to uzasadnione, usunięcie takiej możliwości, szczególnie w zakresie podwyższenia cen za usługi hurtowe. Włączenie OK w proces konsultacji zmian ofert hurtowych.

Wprowadzenie dodatkowych zapisów gwarantujących możliwości świadczenia usług detalicznych przez OK w oparciu o dotychczasowe umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawarte na czas określony.

Jakość usług i kary umowne

- Postulat: wypracowanie wspólnie z operatorami OK i OSD jednolitych standardów technicznych związanych z usługami hurtowymi, a następnie włączenie ich w zakres ofert hurtowych. Regularne publikowanie wskaźników związanych z jakością Sieci POPC.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Preferencyjne traktowanie własnego przedsiębiorstwa OSD

- Uwaga: niektórzy OSD zintegrowani nie stosują wystarczających mechanizmów uniemożliwiających preferencyjne traktowanie przedsiębiorstwa, w szczególności w ramach procesu zamawiania nowych usług, składania prognoz, informacji na temat opłat, związanych ze świadczeniem usług BSA.
- Postulat: wprowadzenie skutecznych mechanizmów kontroli praktyk rynkowych zmierzających do preferencyjnego traktowania własnego przedsiębiorstwa przez OSD zintegrowanych.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Monitorowanie wykorzystania Sieci POPC

- Uwaga: operatorzy OK nie mają wiedzy o tym, czy w sieciach POPC świadczone są usługi przez innych OK, co utrudnia ocenę czy świadczone są usługi dla użytkowników końcowych.
- Postulat: stosowanie przez instytucje odpowiedzialne za dostęp hurtowy w sieciach POPC odpowiednich wskaźników, związanych z korzystaniem z usług hurtowych, takich jak:
 - tempo komercjalizacji Sieci POPC – OSD informowaliby o liczbie użytkowników końcowych, którym świadczone są usługi telekomunikacyjne oraz o liczbie OK korzystających z sieci POPC,
 - liczba OK w sieci POPC – OSD informowaliby m.in. o liczbie OK, z którymi zawarte są umowy ramowe,
 - udział rynkowy OK w sieci POPC – OSD informowaliby o liczbie użytkowników końcowych, korzystających z usług telekomunikacyjnych OK oraz użytkowników końcowych korzystających z usług OSD,
 - zrównoważona relacja pomiędzy cenami hurtowymi a cenami detalicznymi – badana powinna być w sposób ciągły relacja pomiędzy cenami hurtowymi stosowanymi przez OSD a cenami detalicznymi, stosowanymi przez część detaliczną OSD, a także OK,
 - parametry jakościowe i efektywnościowe usług, oferowanych przez OSD (KPI) - OSD informowaliby o jakości świadczonych usług hurtowych (także dla własnych części detalicznych), poprzez przekazywanie danych m.in. w zakresie dostępności usług (zasięg rzeczywisty a zasięg deklarowany), czasu dostarczania usług (% dostarczonych usług w określonym terminie (np. 5 dni roboczych), terminowości realizacji zamówień na usługi, w tym aktywacji usług, zmiany parametrów usług, skuteczność dostarczania usług (%), jakość usług (przeptywność), terminowości udzielania odpowiedzi na zapytania OK.

Uwagi zgłoszone przez operatorów korzystających

Naruszanie zasady równego traktowania operatorów korzystających

- Uwaga: naruszanie zasady równego traktowania operatorów korzystających polega głównie na:
 - zawieraniu umów z abonentami przez beneficjentów przed opublikowaniem planowanych do oddania za min. 30 dni punktów adresowych, bądź gotowych punktów adresowych. Takie praktyki uniemożliwiają operatorom OK konkutowanie z OSD,
 - rozpoczęciu sprzedaży własnej przez operatora OSD bez umożliwienia realnego dostępu na poziomie punktów dostępowych, tzn. lokalizacje PDU są wskazane, jednak beneficjent informuje, że PDU nie są jeszcze gotowe oraz nie określa terminu gotowości. Taka sytuacja narusza wymagania dotyczące zapewnienia dostępu hurtowego szczególnie w sytuacji, gdy OSD uruchamia własną sprzedaż detaliczną bez zapewnienia możliwości podłączenia się operatorowi OK. Operator OSD nie powinien rozpoczynać własnej sprzedaży detalicznej bez zapewnienia możliwości podłączenia się OK do PDU, co w praktyce oznacza brak możliwości zamawiania usług.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Minimalne warunki dostępu hurtowego/zasady informowania o ofercie hurtowej oraz jej zmianach

- Postulat: dotyczący niewydłużania terminu rozpoczęcia świadczenia usług po upływie 30 dni od publikacji oferty hurtowej. Wyjątkiem od zachowania min. 30-dniowego terminu może być sytuacja wprowadzania nowych zasad świadczenia usług hurtowych, które nie mają związku z odwzorowaniem zmian detalicznych, a służą usprawnieniu obsługi hurtowej lub z innych powodów są korzystne dla OK. W takiej sytuacji zmiany powinny móc być stosowane od razu bez zachowania 30-dniowej przerwy.

W przypadku wprowadzenia zmian do oferty hurtowej, których operator OK nie będzie chciał zaakceptować, OSD powinien dać możliwość OK utrzymania świadczenia usług detalicznych dla abonentów OK do 24 miesięcy od wprowadzenia zmiany, o ile taką wolę wyraża OK.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Mechanizm elastyczności oferty ramowej

- Postulat: niektórych OSD dotyczący niewprowadzania propozycji rewizji warunków dotychczas zawartych umów w oparciu o zatwierdzone przez Prezesa UKE zmiany oferty hurtowej. Potrzeba możliwości rozstrzygania sporów na linii OSD-OK nie w trybie postępowania administracyjnego, które jest postępowaniem długotrwałym, ale w sposób mniej sformalizowany np. poprzez mediację. Właściwe byłoby również utworzenie w UKE adresu kontaktowego, gdzie można byłoby zgłaszać potrzebę wyznaczenia mediatora. Każda podwyżka, także korygowanie wysokości opłat o wskaźnik wzrostu cen, powinna podlegać akceptacji Prezesa UKE. W przypadku wprowadzania zmian należy wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości usług detalicznych świadczonych przez OK. W celu ochrony praw operatorów OK zasadnym byłby obowiązek poinformowania OK przez OSD o zmianie umowy ramowej. Organicznie zastosowania zmodyfikowanych zapisów oferty ramowej dla usług, które rozpoczynają być świadczone po wejściu w życie zmiany umowy ramowej.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Procedura zatwierdzania ofert ramowych

- Postulat: zwalnianie w uzasadnionych przypadkach OSD z konieczności zachowania okresu przejściowego od momentu opublikowania zmodyfikowanej oferty ramowej do momentu rozpoczęcia świadczenia hurtowych usług telekomunikacyjnych na zasadach określonych w nowej ofercie ramowej, umożliwiłoby bardziej sprawną reakcję OSD na zachodzące zmiany rynkowe.
- Uwaga: w opinii OSD nie należy uwzględniać postulatu dot. konsultacji publicznych w trakcie procesu zatwierdzania ofert hurtowych oraz ich zmian, ponieważ mogłoby to wpłynąć na ograniczenie możliwości bieżącego dostosowywania przez OSD zapisów oferty ramowej do zmieniających się warunków rynkowych. Istniejący proces Time to Market wdrażania zmian w ofercie ramowej jest zbyt długi.

Uwagi zgłoszone przez operatorów OSD

Możliwość elastycznego korygowania wysokości opłat o wskaźnik wzrostu cen

- Postulat: operatorzy OSD powinni mieć możliwość elastycznego (bez każdorazowego opiniowania przez UKE) korygowania wysokości opłat o wskaźnik wzrostu cen.

W praktyce można wykorzystać coroczną korektę wysokości opłat o wysokość oficjalnego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) ogłaszanego przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) za poprzedni rok kalendarzowy. Stanowi to gwarancję zachowania transparentności i możliwości zaplanowania inwestycji przez operatora OK.

W celu ochrony interesów operatorów OK, OSD powinien być zobowiązany do poinformowania OK o skorzystaniu z uprawnienia do przeliczenia opłat np. z 3-miesięcznym wyprzedzeniem (przed wejściem w życie zmian).

Dziękuję za uwagę

Eliza Pogorzelska

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

ul. Spokojna 13A
01-044 Warszawa
www.cppc.gov.pl

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

